Metsatööde plaan Rosma metsa kogukonnaalal aastatel 2026–2035

18.11.2026

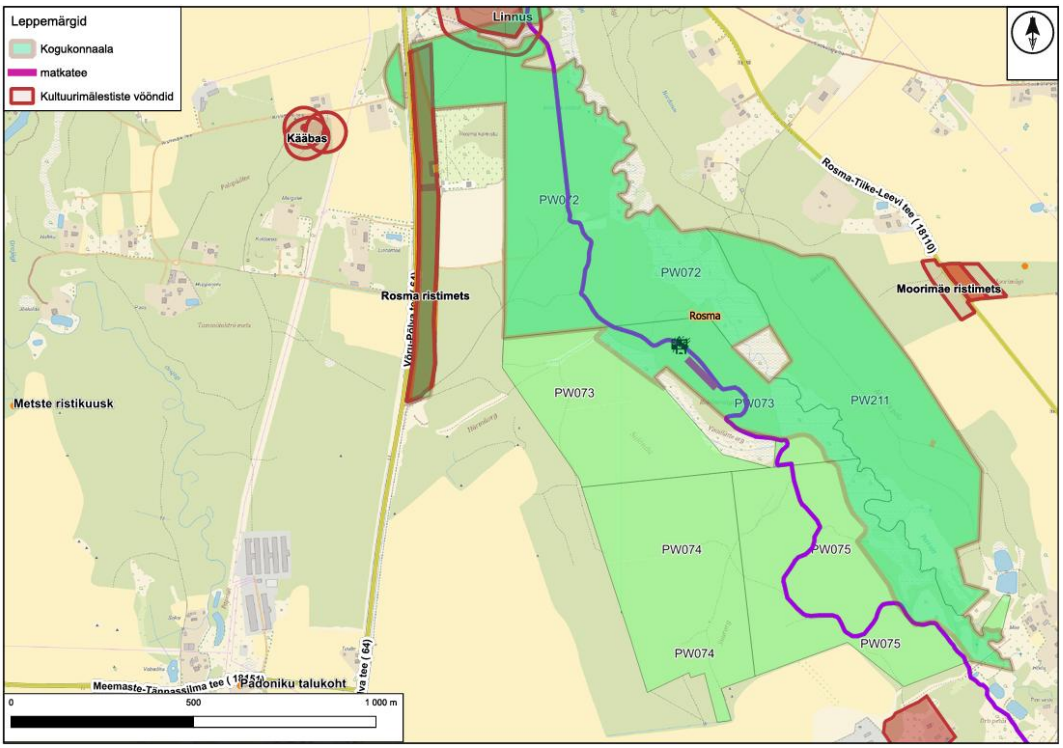
Rosma mets üldplaneeringus

Rosma metsa ala kuulub Põlva üldplaneeringus kogukonnaalade hulka. Kogukonnaaladeks nimetab Riigimetsa Majandamise Keskus metsi, mis asuvad asulate lähedal ja mida kohalikud aktiivselt kasutavad.
Põlva valla üldplaneeringus on kogukonnaalad kirjeldatud kõrgendatud avaliku huviga (KAH) metsana, mis on kohalikele elanikele ja kogukondadele oluline. See on asula läheduses asuv mets, kus käiakse puhkamas, marjul, seenel, matkamas või sportimas, aga ka mets, mis kaitseb asulat ebasoodsa ilmatikumõju või müra eest.
Üldplaneeringu põhjal lähtutakse kõrgendatud avaliku huviga metsa kasutamisel järgmistest põhimõtetest:
1.1 KAH-alale koostatakse koostöös omavalitsuse ja kohaliku kogukonnaga pikaajaline (10 aasta perspektiiviga) metsamajandamise kava. Kava koostamise eesmärk on saavutada puhkamiseks sobiv ja looduslikult mitmekesine mets.
1.2 KAH-alal arvestatakse raiete kavandamisel kogukonna ja omavalitsuse ettepanekutega.
1.3 KAH-ala metsamaal planeeritakse raietegevust selliselt, et alal oleks tagatud ka kaugemas tulevikus erivanuseliste puistute kogum.

1.4 KAH-ala uuendusraie kooskõlastatakse omavalitsusega majandamise kava koostamise protsessi käigus.

Kogukonnaala kirjeldus

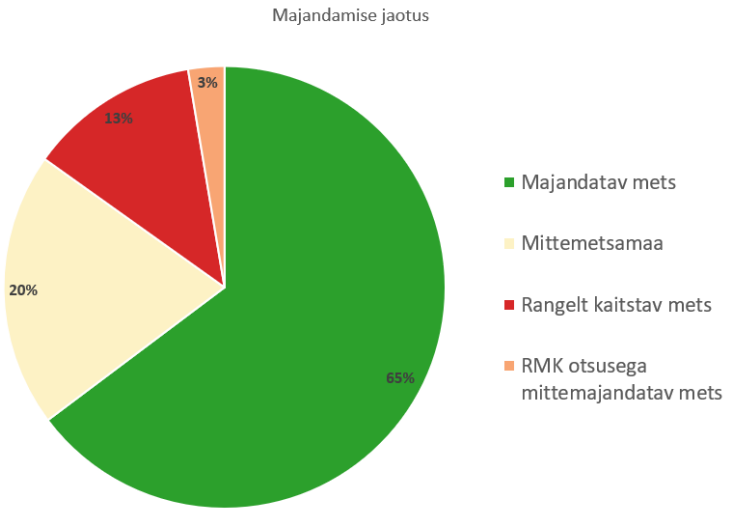
Rosma metsa kogukonnaala asub Rosma, Meemaste ja Peri külas. Ala piirneb Rosma kalmistu ning Võru–Põlva ja Rosma–Tiike–Leevi teega. Kogukonnaala suurus on 85,6 hektarit, millest üle 64 hektari on majandatav metsamaa (joonis 1).

Joonis 1. Rosma metsa kogukonnaala

Kogukonnaala	**Pindala 85,6 hektarit**
Kogukond	Rosma ja Peri külaselts, kohalik kogukond
RMK taristu	Tagarosma, Kalmistu ja Rosma kalmistu tee
Looduskaitse	Vääriselupaik
Külastuskorraldus	Peri lõkkekoht ja RMK Matkatee Peraküla-Aegviidu-Ähijärve haru
Pärandkultuur	Rosma ristimets
Kinnismälestis	Linnus
Valdav peapuuliik	Männikud

Tabel 1. Rosma metsa kogukonnaala andmed

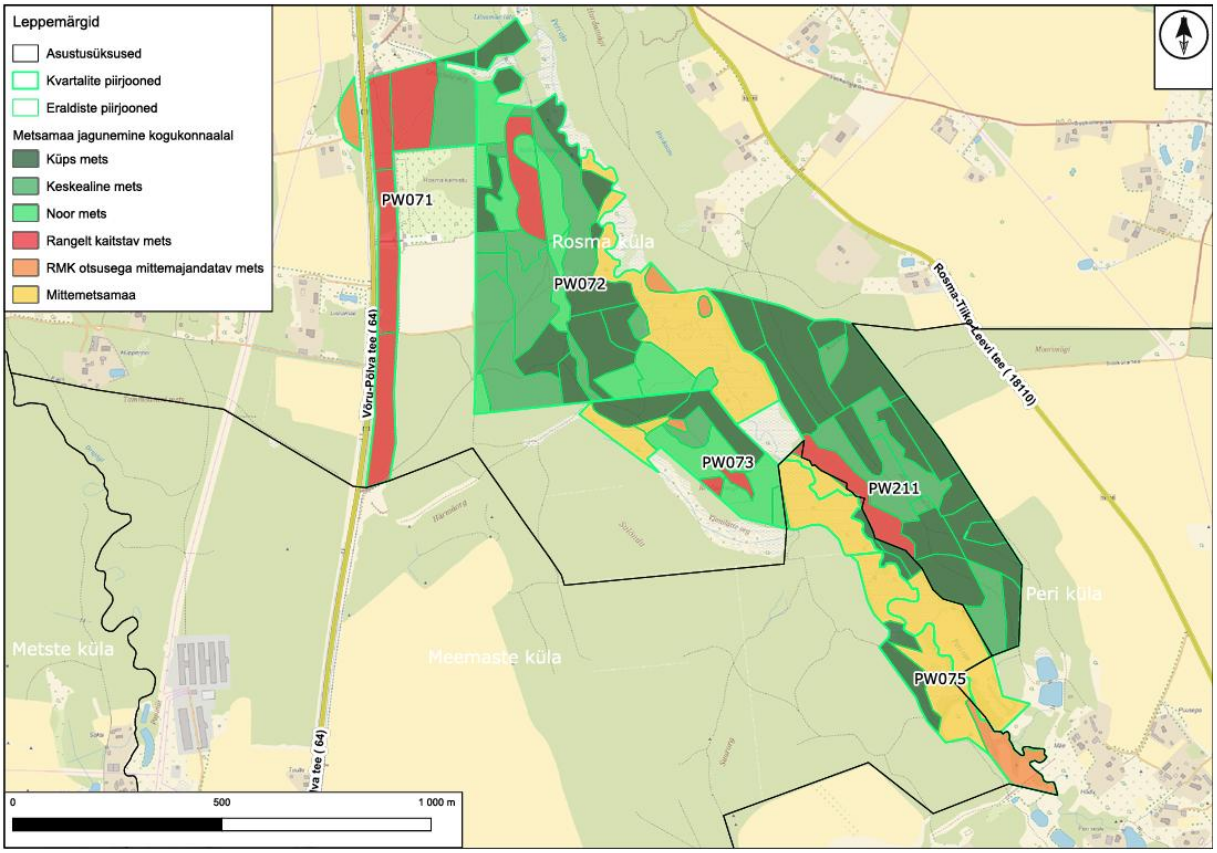
Joonis 2. Metsamaa jagunemine (%).

65% Rosma kogukonnaala metsast on majandatav mets.

Mittemetsamaad (soo ja pinnaveeala) on 20%.

Rangelt kaitstavat metsa on 13%.

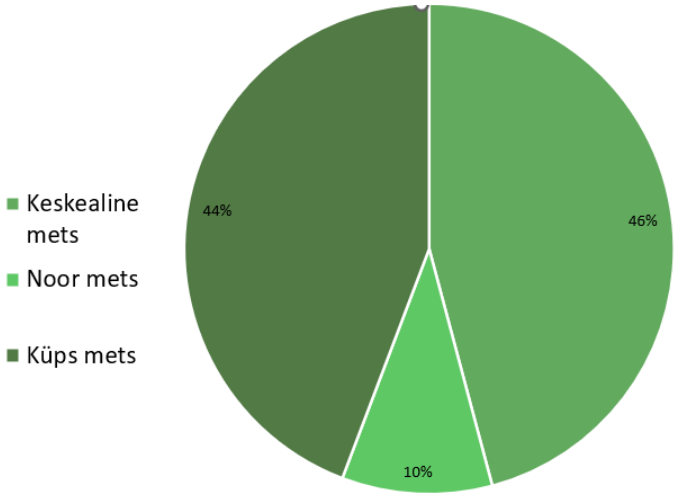
RMK on oma otsusega majandamisest välja arvanud 3%.

Joonis 3. Rosma metsa majandamise jaotus

Rosma metsa kogukonnaala metsade vanuseline jagunemine arenguklassidesse

Metsa arenguklassid on metsa elutsükli kirjeldamiseks kasutatavad kategooriad, mis hõlmavad metsakoosluse kujunemist alates varasest kasvufaasist kuni küpsuseni. Täpsemaid metsa andmeid saab otsida [metsaportaalist.]

44% Rosma metsast on küps.

46% on keskealine mets, kus teeme vajadusel harvendusraieid.

Noort metsa on 10%. Seal tehakse hooldustöid ja üldjuhul puitu ei varuta.

Joonis 4. Vanuseline jaotus (%).

Noor mets (lage ala, selguseta ala, noorendik ja latimets, mis ei vasta harvendusraie tingimustele) – 10% metsamaast.

Keskealine mets (keskealine mets; valmiv mets) – 46% kogukonnaala metsamaast on keskealine mets.

Küps mets (küpsusdiameetri või küpsusvanuse saavutanud mets) – 44% metsamaast on küps mets: küpsusvanuse järgi arenguklass Y ja küpsusdiameetri järgi arenguklass V.

Plaanitavad tööd

Plaani koostamise protsessis osalesid RMK ja Põlva Vallavalitsuse esindajad, kohalik kogukond, kes kohtusid 5. augustil ja 27. oktoobril toimunud koosolekutel.

Rosma kogukonnaala metsatööde plaanis on arvesse võetud majandatava metsa vanuselist jaotust, puuliigilist koosseisu, metsa sanitaarset seisundit, matkaradade paiknemist ja kasvutingimusi, külastuskorralduse taristut ning Jäälinnu kasutusala (joonis 5.). Augusti ja oktoobri aruteludel esitatud ettepanekute alusel täpsustatakse

tööde tegemise tingimusi, teavitamist, radade ja teede läheduses rakendatavaid leevendusmeetmeid ning kahjustatud metsa korrastamist.

Kirjalikud ettepanekud laekusid MTÜ-delt Roheline Pärnumaa ja Päästame Eesti Metsad. Tehti ettepanek säilitada kogukonnaalal püsivalt kõrgmets, loobuda uuendusraietest ning kasutada senisest rohkem valikraiet, häilraiet ja looduslikku uuenemist.

Kavandatud tööd on vajalikud, et mets püsiks ka pikemas vaates elujõuline, erivanuseline ja kasutamiseks sobiv. Osa puistutest on jõudnud vanusesse ja seisundisse, kus metsa järkjärguline uuendamine aitab kasvatada uue metsapõlve enne, kui vanema metsa tervislik seisund halveneb või suureneb tormi- ja putukakahjustuste oht. Harvendusraietega parandatakse kasvama jäävate puude valgus- ja kasvutingimusi ning suurendatakse puistute vastupidavust.

Peri oja ja Rosma–Tiike–Leevi tee vahelisel alal on mets saanud ulatuslikke tormikahjustusi. Seal kavandatud sanitaar- ja lageraied säilivad plaanis kavandatud mahus. Kahjustatud metsa korrastamine on vajalik metsa ohutuse ja elujõulisuse taastamiseks ning uue metsapõlve rajamiseks.

Kahjustatud ala tööde tegemine on seotud Tagarosma tee rajamisega Tsäko kinnistule (katastritunnus 61903:003:0674). Tee projekti valmimine oli kavandatud 2026. aasta lõpuks ning tee valmimine hiljemalt 1. septembriks 2028. Uus tee loob ligipääsu kahjustatud metsa korrastamiseks ja metsamaterjali ohutuks väljaveoks. Kahjustatud ala raied tehakse pärast vajaliku ligipääsu valmimist ja tööde korraldamisel arvestatakse radade kasutuse, pinnasekaitse ning kogukonna eelneva teavitamisega.

RMK leppis kaasamise käigus kokku, et metsatöödel arvestatakse ala aktiivse kasutusega ning raiete mõju leevendatakse eelkõige tööde ajastuse, langi kuju, säilikpuude rühmade ja radade ning teede äärsete puhvrite abil. Säilikpuud jäetakse võimalusel rühmiti teede ja radade äärde, arvestades samal ajal tormikindlust ja ohutust. Kavandatud raiete pindalasid ja raieliike nende ettepanekute tõttu ei muudeta.

Rosma kogukonnaala metsatööde plaan näeb ette, et riigimetsa uuendamiseks viiakse lähema 10 aasta jooksul läbi lageraie 7,3 hektaril. Sellest 2,3 hektaril on mets tormiga oluliselt kahjustatud. Harvendusraiet teeme kokku 2,8 hektaril ja sanitaarraiet 7,6 hektaril (vt tabelid 2 ja 3 ning joonis 5). Kahjustatud puistute raiumine on vajalik, et eemaldada ebastabiilsed ja kahjustatud puud, vähendada edasiste kahjustuste ning ohtlike puude riski ja luua tingimused uue elujõulise metsapõlve kujunemiseks.

Noortes metsades tehakse hooldusraiet vastavalt metsade vajadustele. Noore metsa hooldamise käigus kujundame erinevatest liikidest koosnevad segapuistud.

Enne kokkulepitud raiete alustamist teavitab RMK e-posti teel kaasamises osalenud inimesi, organisatsioone ja Põlva Vallavalitsust. Tööde ajal tagatakse kasutatavate radade ohutus ning vajaduse korral piiratakse liikumist ajutiselt.

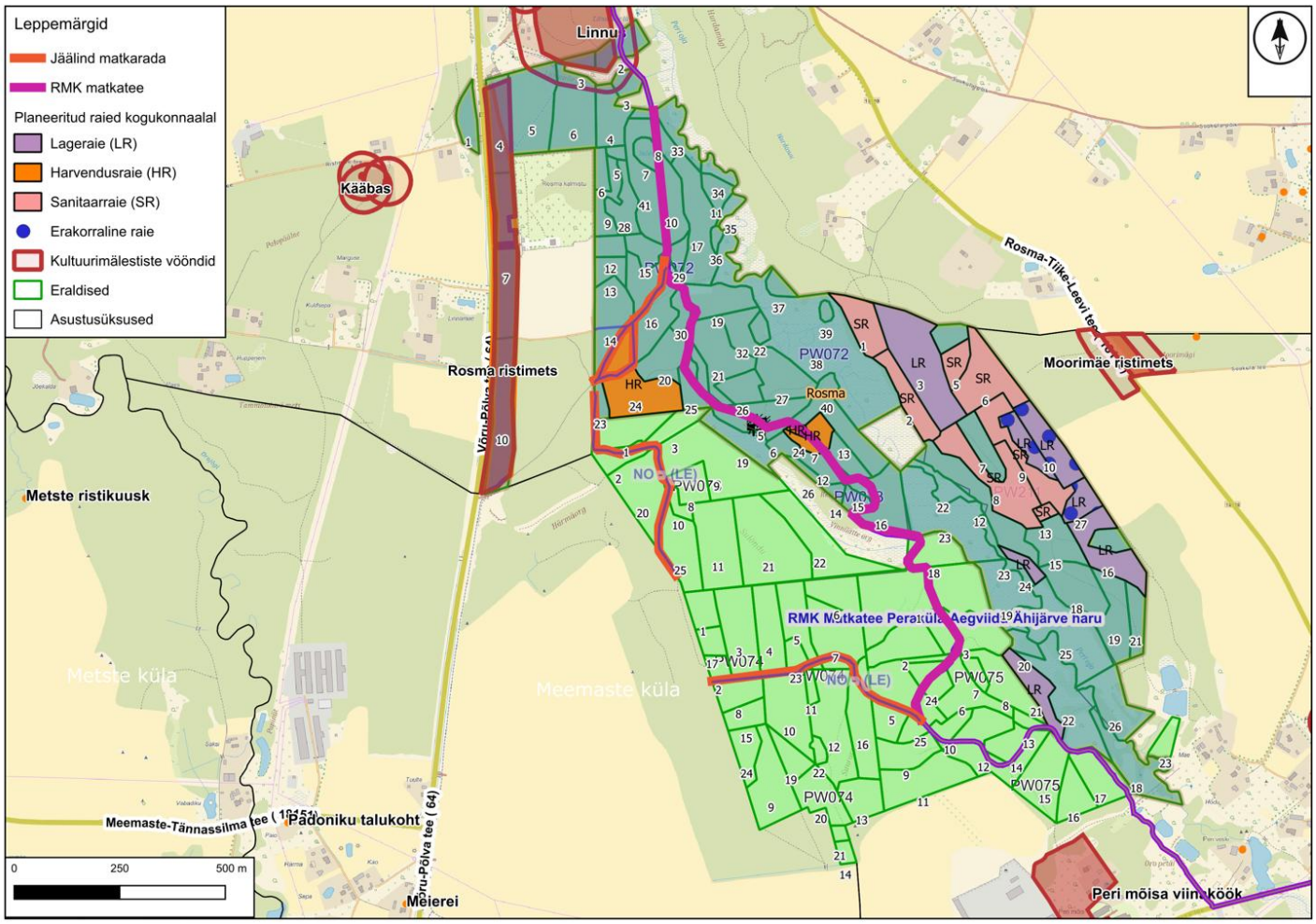
Eriolukordadest, näiteks tormi- ja muudest olulistest metsakahjustustest ning ohtlike puude raiest tulenevatest töödest teavitab RMK kohalikku omavalitsust ja vajadusel kogukonda eraldi ning need võivad tuua kavandatud töödesse muudatusi.

Tabel 2. Raiete nimekiri Rosma kogukonnaalal

Kvartal	Eraldis	Puistu	Raieliik	Märkus	Uuendatav puuliik	Pindala, ha
PW072	24	Männikud	Harvendusraie			2,1
PW073	7	Kuusikud	Harvendusraie			0,6
PW073	24	Männikud	Harvendusraie			0,1
PW075	21	Kaasikud	Lageraie		kask	0,8
PW211	1	Männikud	Sanitaarraie			0,9
PW211	2	Männikud	Sanitaarraie			0,9
PW211	3	Männikud	Lageraie		mänd	2,6
PW211	5	Männikud	Sanitaarraie			0,5
PW211	6	Kaasikud	Sanitaarraie			1,7
PW211	8	Männikud	Sanitaarraie			2
PW211	9	Männikud	Sanitaarraie			1,4
PW211	10	Kuusikud	Lageraie	Tormikahjustusega ala; raie vajalik kahjustatud metsa korrastamiseks	kuusk	1,1
PW211	13	Kaasikud	Sanitaarraie			0,2
PW211	16	Kaasikud	Lageraie		mänd	1,3
PW211	24	Kaasikud	Lageraie		kask	0,3
PW211	27	Männikud	Lageraie	Tormikahjustusega ala; raie vajalik kahjustatud metsa korrastamiseks	mänd	0,6
PW211	28	Männikud	Lageraie	Tormikahjustusega ala; raie vajalik kahjustatud metsa korrastamiseks	mänd	0,6

Tabel 3. Raiete koondandmed Rosma kogukonnaalal

Raieliik	Pindala, ha
Harvendusraie	2,8
Lageraie	7,3
Sanitaarraie	7,6
Üldkokkuvõte	17,7

Joonis 5. Rosma kogukonnaalal plaanitud raied